

paprasta – dar neturėjome tokių išmanių, radijo funkciją turinčių mobiliųjų telefonų, o tik šiokius tokius radijo imtuvėlius. Tačiau užtekdavo tesuprasti tik vieną kitą popiežiaus pasakytą sakinį, ir tai jau būdavo didelis turtas. Jauniems žmonėms labai svarbu pamatyti, kad yra ir kitų tokių pat kaip jie jaunų žmonių, kurie tiki ir tikėjimu džiaugiasi. Jauniems žmonėms labai svarbu savo tikėjimą garsiai išreikšti ir susilaukti palaikymo iš kitų. Tada pamatai, kad tu pats ir tavo tikinčių draugų grupelė nesate balta varna, bet kad yra šimtai tūkstančių, milijonai tokių kaip tu visame pasaulyje. Tokia



patirtį ir aš anuomet parsivežiau iš jaunimo dienų Romoje. Panaši patirtis kartojosi ir kitose jaunimo dienose.

Šiais metais amžiumi jau nebetilpau į galimų dalyvių gretas, taigi ši piligrimystė iš dalies buvo noras sugrįžti atgal, į laikus, kai dirbau jaunimo sielovadoje, ir dar kartą patirti visa tai, ką aprašiau. Ji pasiteisino – buvo tikrai džiugu pabūti milijoninėje minioje, švenčiančioje tikėjimą Kristumi. Tai buvo man kvietimas atverti akis ir pamatyti, kad Bažnyčia gyva, jauna ir gausi; kad nepaisant daugelio žaizdų ir netobulumų jos kūne (kuriuos aš, kaip kunigas, neretai matau ir patiriu), ji klauso Kristaus ir keliauja per pasaulį su Jo žinia, Jo žodžiu ir Jo meile. Na o kartu ilgesnė tikėjimo patirtis ir amžius skatino nesustoti tik prie džiaugsmingų plovimų, bet pasisemti daugiau turinio, įsiklausyti į popiežiaus žodžius, išgyventi

Popiežius Pranciškus tikrai moka kalbėti jaunimui. Stebėjau, kaip jis paprastai juos prašnekina: pirmiausia savo šypsena ir šiltu žmogišku santykiu bei dėmesiu, o taip pat ir žodžiais. Pastarieji, beje, buvo ne vien švelnūs, ne tik apie meilę, gerumą ir kitus gražius dalykus, apie kuriuos visiems patinka klausytis. Popiežius mokėjo būti ir reiklus, kvietė pažvelgti į savo sąžinę. Pvz. vigilijos metu komentuodamas palyginimą apie sėjėją, jis klausė: „Kokia žemė esame mes: akmenuota, erškėčiuota, gera...? Kiekvienas savo



širdyje teatsako: turiu drąsos priimti Dievo žodį ar esu bailys? Gal mėginu vaidinti du vaidmenis: gerai pasirodyti prieš Dievą ir kartu įtikti velniui?“ Kartu Šventasis Tėvas išreiškė pasitikėjimą susirinkusiu jaunimu: „Žinau, kad norite būti tikri krikščionys, o ne krikščionys puse etato, ne tokie, kurie tik atrodo kaip krikščionys bet paskui nieko nedaro. Ar taip, ar aš klystu? Jeigu taip, dabar tyloje kiekvienas tepasako Jėzui, kad nori priimti jo sėjamą grūdą!“ Baigiamųjų Mišių metu popiežius irgi nebijojo būti reiklus: komentuodamas jaunimo dienų evangeliją apie Jėzaus žodžius mokiniams „Eikite į visą pasaulį ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones“, jis teigė: „Jėzus nesako apaštalams, kad jie eitų, kada turės laiko ar jeigu turės noro – jis liepia ‚Eikite‘, ir nedelsdami!“

Paskutinis dalykas, kuris žavėjo šiose jaunimo dienose – tai asmeniniai susitikimai su

žmonėmis ir iš jų patirtas gerumas, svetingumas ir Dievo meilė. Jau pasakojau apie San Paulo lietuvių mums parodytą svetingumą. Beje, su kun. Povilu San Paule taip pat gyvenome namuose pas ponią Mathilde, našlę, turinčią du suaugusius vaikus, o vyrą (kuris buvo lietuvis) palaidojusią jau prieš keletą metų. Kadangi ji pati italų kilmės, galėjome gana lengvai susišnekėti itališkai. Mus stebino ne tik jos vaišingumas, bet ir gilus tikėjimas, nuolankumas, pasivedimas Dievo valiai, kantri meilė savo vaikams, kurie – deja – kelia jai daug skausmo. Ne mažiau sužavėjo ir Rio de Žaneire mus į savo namus priėmusi senyva pora. Su jais susikalbėti deja negalėjome – nemokėjome portugališkai, o šeimininkai nekalbėjo jokia mūsų mokama kalba. Bet meilei nereikia daug žodžių: ją pajutome iš atviros širdies, su kuria mus priėmė, noro padėti kuo įmanoma, net paprasto pasirengimo atsikelti vėlai vakare mus įsileisti į namus, kai grįždavome po užsitęsiosios programos.

Gera buvo matyti ir kitų žmonių širdies atvirumą ir tikėjimo bei tarnavimo džiaugsmą. Pvz. minėtame Libaniečių kultūros centre mumis rūpinosi dviejų gretimų parapijų savanorės – jos mums surengė nepaprastą priėmimą ir tiesiog džiūgavo, galėdamos mums patarnauti ir priimti. Daugelis savanorių visame mieste dirbo įvairiausių darbus ir matėsi, kad yra pavargę ir mažai miegoję, tačiau viską darė su šypsena ir kantrybe (kas nebuvo taip paprasta, bandant suvaldyti šimtatūkstantines minias, sukoordinuoti srautus, atsiliepti į visokiausius dalyvių klausimus, norus, prašymus).

Buvo gražių susitikimų ir pačioje lietuvių grupėje, iš kurios iki tol nedaug ką pažinojau. Ir nors iki San Paulo ir po jaunimo dienų Rio de Žaneire keliavome ne kartu, tačiau drauge praleistos 10 dienų suartino ir suteikė progų gal ne tiek asmeniškai susipažinti, bet pakalbėti apie tikėjimą. Tie pokalbiai buvo tik dar vienas

žmonėms reikia pokalbių su kunigu, kiek daug klausimų jiems kyla ir kaip jie ieško atsakymų – kartais net nebyliai, labiau ne klausdami žodžiu, bet ieškodami atsakymo tavo elgesyje ir pasirinkimuose. Labai džiaugiasi, kad bent šiek tiek galėjau grupei pasitarnauti kaip kunigas: per pamaldas ir Mišias verčiau popiežiaus pamokslus, skaičiau Mišių tekstus, kartu su jais meldžiausi. Kai kurie man padėjo paprasčiausiai už tai, kad kartu su jais buvau, sakydami, kad tai jiems svarbu. Aš savo ruožtu galiu paliudyti, kad ir man buvo svarbu būti su jais, o kartu sužinoti, kad mano buvimas svarbus jiems – tai suteikė papildomą prasmę mano dalyvavimui jaunimo dienose. Dabar galiu tvirtinti, kad šios jaunimo dienos ne tik sustiprino mano kaip krikščionio tikėjimą, bet ir mano kaip kunigo pašaukimą, nes man priminė, kad mano tarnystė reikalinga ir kad Dievas ją naudoja, kad kalbėtų savo žmonėms, parodytų jiems savo tėvišką rūpestį ir labiau juos prie savęs priartintų. Todėl tai buvo man ir piligrimystė į priekį, paraginimas dar tvirčiau žengti kunigystės keliu. Linkiu tokios patirties ir kiekvienam iš jūsų, brangūs klierikai, ir jau dabar karštai raginu 2016 metų vasarą vykti į Pasaulio jaunimo dienas Krokuvoje.

**Seminarijos rektorius,
mons. Žydrūnas Vabuolas**



SEMINARIJOS BENDRUOMEN S VASARA

Malda ir kalnai



Ruduo. Seminarija. Šalta.

Prieš mėnesį turėjęs būti parašytas straipsnis tik šiandien įgauna paskutinės rugsėjo dienos datą. Staiga užklupęs nostalgiskas pirmadienio vakaras, nenuspėjamas oras ir pavėlavusi poetų įkvėpėja – *Mūza*, yra svarbiausi kaltininkai. Uždegu žvakę. Ant stalo nušvinta Mergelės Marijos ir Kristaus ikona.



Darau kryžiaus ženklą... malda. Užplūsta vasaros prisiminimai. Tik staugiantis vėjas už lango ir barškantys į palangę lietaus lašai neleidžia nusiraminti, susikaupti.

Jau kone tradicinės, kita vertus, ne tokios jau ir dažnos mano išvykos į kalnus pastūmėjo *Teesie* laikraščio redaktorius minčiai, kad pasidalyčiau kalnuose patirtais išgyvenimais. Ir vėl klausiu savęs: kokį toną suteikti šiam straipsniui? Kuo dar galiu nustebinti šiandieninį skaitytoją,

troškimas ir noras patenkinti smalsumą – be ribų?

Girdėjau, kad kalnus pamilstama, dar labiau – juos įsimylima. O tas, kuris būdamas pirmąkart kalnuose jais nesusižavi, tas nenoriai prie jų vėliau ir



grįžta. Nežinau, ar galima sutikti su tokiu teiginiu, tačiau mano atžvilgiu taip ir atsitiko. Pirmą kartą pamatęs šį didingą Dievo kūrinį, tada įsimylėjęs, negaliu pamiršti ir mielai tenai grįžtu. O Tau, šio straipsnio Skaitytojau, gali kilti paprastas klausimas: kas gi ten taip žavinga, kas galėtų palikti neapsakomą išpūdį? Juolab jeigu esi buvęs, skaudžiai prisimeni sunkius pasivaikščiojimus ir ilgus kopimus į viršūnes... Nepasiduodamas tokioms pesimistinėms nuotaikoms, atsakau – realus Dievo artumas ir Jo buvimo jausmas, toks artimas ir savas, kaip maldoje. Būtent šis artumo jausmas, kuris pasireiškia per aplink esančią didingą Dievo kūriniją, jos grožį ir kuris kaskart suteikia noro vėl grįžti.

Prisiminiau 121 psalmės žodžius: *Keliu akis į kalnus – iš kur ateis man pagalba...* Kartu su psalmininku keliu savo žvilgsnį į Tą, Kuris kasdieną man teikia pagalbą ir stoju Jo akivaizdon.

Staiga sugriaudėja. Dangus atrodo panašiai, kaip anuomet birželį, Zakopanėje.

Puikiai prisimenu tą dieną, kai ankstyvą saulėtą rytą iškeliavau į kalnus. Diena nusimatė

jūros lygio). Nuostabus vaizdas, atsiveriantis į Zakopanės miestą, o šio kalno viršūnėje – penkiolikos metrų aukščio metalinis kryžius. Tai vieta, kur iki 2013 m. žuvo daugiausia į kalnus žygiuojančių turistų. Apie tai žinojau, tačiau mano smalsumas buvo stipresnis. Pasiekęs *Kasprovy Verch* (1987 m virš jūros lygio) kalną, vadinamą raudonosiomis viršūnėmis, pajudėjau link *Gievonto* kalno. Keitėsi oras, aukščiau palipus darėsi vis šalčiau. Žmonių irgi atrodė nedaug, vienas kitas turistas prasilenkdamas pasisveikindavo, mat tokia yra nerašyta tradicija. Kito ir mano nuotaika. Pradėjau abejoti, ar verta pasikeitus orui žygiuoti toliau. Pavojinga. Bet iš abiejų pusių atsiveriantys nekasdieniai vaizdai tik stiprino mano motyvaciją. Prisiminiau kadaise išsakytus popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius: *Stebėdamas kalnų grožį tikiu, kad Jis yra*. Aš irgi visiškai tikėjau Jo buvimu su manimi.

Pakilo vėjas, labiau niaukėsi dangus, tačiau jau buvo netoli. Dabar jau negalėjau dvejoti, nors šaltas viršūnių vėjas kaustė mano pasiryžimą. Žingsnis po žingsnio aš lipau toliau. Jau arti, pats save raminau, o giliai širdyje buvau išsigandęs kaip niekad. Priartėjau prie grandinių, kuriomis pakylama keliolika metrų aukštyn. Nedrįsau pažvelgti žemyn. Kvapą gniaužiantis aukštis. Tik šiek tiek aukščiau išgirdau kažkieno balsus. Esu ne vienas. Sušalusiomis rankomis griebiausi grandinių ir žingsnis po žingsnio toliau ryžtingai lipau aukštyn. Laikas, atrodo, sustojo, o mano tikslas neartėja, bet pavyko. Man pavyko. Neapsakomas jausmas užplūdo širdį. Pirmiau viršūnę pasiekę mano bendrakeleiviai buvo vidutinio amžiaus pora. Kaip jie čia atsirado? – klausiau savęs. Pasirodė esą svetingi, pavaišino juodu šokoladu. Tačiau vis stiprėjantis vėjas, iš už kalnų atslenkantys tamsūs debesys nieko gera nežadėjo. Gražūs vaizdai, tačiau gyvenimo dovana anuomet atrodė brangesnė. Dar

besileidžiančios grandinės yra puiki žaibo iškrovos vieta. Gaila, bet aš esu blogas laidininkas, man čia ne vieta, – pagalvojau sau. Tačiau negalėjau palikti savo draugų, reikėjo ir jiems pagelbėti. Bepراسidedantis lietus tik viską sunkino. Svarbiausia – kuo žemiau nusileisti ir neliesti metalinių grandinių. Dabar jau rankos negali paleisti grandinės, o batai slysta nuo šlapios uolos. Apačioje praraja. Įtampa tik kilo. Dieve, ar esi su manimi šią akimirką? Koks trapus yra žmogus. Koks trapus yra jo gyvenimas. Nevilties apimtas jaučiausi, tarsi esu visų apleistas. Bet ryžausi dar labiau pasitikėti Jėzumi ir Jo realiu buvimu tuomet su manimi...

Pasiekę viršūnės papėdėje esančią slėptuvę, kuri buvo beveik perpildyta kalnuose užstrigusių turistų, kartu su savo likimo draugais dalijomės ką tik išgyventomis įtampos akimirkomis ir šildėmės karšta arbata. Dabar buvau saugus. Vis smarkiau kylanti audra paralyžiavo visą gyvenimą. Lauke pasidarė tamsu, lyg vakare. Vėl sugriaudėjo. Kažkur tarp viršūnių aidėjo pagalbos šauksmas, girdimas tik Dievui. Tądien audra nusinešė dar vieno jaunuolio gyvybę.

Amžinąjį atilsį duok jam, Viešpatie...

Klier. Valentin Dulko, VI k.



IŠ SEMINARIJOS GYVENIMO

Studij metų prad jome piligrimyste

Pivaši nus



Štai ir baigėsi vasaros atostogos, kupinos įvairiopos patirties, gausiai nužymėtos veikla bei susitikimais. Rugpjūčio 31-ąją visi grįžome į seminariją. Tiesa, čia ilgai neužsibuvome. Jau kitą dieną turėjome piligriminę kelionę iš Daugų į Kaišiadorių vyskupijos pagrindinę Marijos šventovę – Pivašiūnus. Bet apie viską nuo pradžių!

Tiems, kas niekada negirdėjo, kuo garsėja Pivašiūnai, reikia pasakyti, kad čia yra stebuklingas Dievo Motinos Nuliūdusiųjų Paguodos paveikslas. Pivašiūnų miestelis su visa Lietuva šiemet minėjo ypatingą sukaktį – dvidešimt penkerių metų paveiklo karūnavimo jubiliejų. Taip pat neseniai, rugpjūčio mėnesį, čia vyko kasmetiniai Žolinių atleidai.

Taigi rytą pradėjome seminarijos koplyčioje, kur diak. Robertas (dabartinis propedeutinio kurso ugdytojas) trumpai pasidalijo mintimis apie piligrimystę apaštalo Jokūbo keliu. Vėliau pasimeldę sėdome į seminarijos autobusiukus ir išvykome į Daugus.

Iš pradžių stabelėjome ir pasigrožėjome ežeru, esančiu miestelyje. Vėliau Daugų Dievo Apvaizdos bažnyčioje susitikome su parapijos klebonu kun. Vidu Jelinsku, kuris papasakojo apie bažnyčią, miestelį. Susitikimą baigėme dienine

liturginių valandų malda ir bendra fotografija prie didžiojo altoriaus.



Pilgriminis žygis prasidėjo! Tačiau jis skyrėsi nuo paprasto žygio, nes kiekvienas Vilniaus seminarijos piligrimas turėjo intenciją, dėl kurios irėjo į Pivašiūnus. Giedodami ir pakaitomis nešdami kryžių keliavome šventovės link. Mus lydėjo nuostabūs gamtos ir miestelių vaizdai. Žinoma, neapleidome ir maldos – žygiuodami, kaip jau minėjau, giedojome, meldėmės rožinį, Dievo gailestingumo vainikėlių, o retkarčiais stabteldavome pasiklausyti Šv. Rašto ištraukų ir tyliai eidami kurį laiką jas apmąstydavome. Tylą nutraukdavome bendruomenine malda.



Žinoma keliaujant svarbu nepamiršti ir kūniškų dalykų, todėl trumpai įsikūrę šalikelėje galėjome pailsėti ir pavalgyti kuklius pietus.

Įžengėme į Pivašiūnus! Mus pasitiko varpo



gausmas. Bažnyčioje adoravome Švč. Sakramentą, o vėliau klebonas mons. Vincas Baublys papasakojo apie Pivašiūnus ir apie paveiklo karūnavimą popiežiškosiomis karūnomis.



Vėliau drauge su nedidele parapijiečių grupele šventėme Eucharistiją, o Mišių pabaigoje buvo apsikeista dovanomis. Po dangiškosios puotos



klebonas pakvietė seminarijos bendruomenę vakarieniauti ir atskleidė savo vaišingumą – stalas buvo nukrautas įvairiausiai skanumynais: ir šaltais, ir karštais, ir saldžiais. Tik deja, šiemet sumažėjusi

seminarija nebepajėgė įveikti tokios vaišių gausos.

Po visko klebonas mus palydėjo prie automobilių, tačiau prieš išsiskiriant, Pivašiūnuose nuskambėjo laiminimo giesmė, skirta draugiškai mus priėmusiam klebonui.

Klier. Justinas Visickas, II k.



IŠ SEMINARIJOS GYVENIMO

Tradicinis piligriminis žygis

Vilnius-Trakai



„Tikėjimas = tik-ėjimas?!“

Piligrimystė į šventąsias vietas vyksta nuo seniausių laikų. Tokių kelionių tikslas, žinoma, yra šventoji vieta. Didžiulės minios keliauja į Šventąją Žemę, Romą ar į Mergelės Marijos apsireiškimo vietas Lurde ar Fatimoje. Čia ir rasime daugiausiai votų – padėkos už stebuklingą išgijimą ar išsigelbėjimą ženklų.

Šiomet seminarijos bendruomenė rugsėjo 7 dieną tradiciškai dalyvavo jau aštuntame jaunimo piligriminiame žygyje iš Aušros Vartų į Trakus,



kurio tema buvo glaudžiai susijusi su popiežiaus Benedikto XVI Bažnyčioje paskelbtais Tikėjimo metais – „TIKĖJIMAS= TIK-ĖJIMAS?!“ Būtent į šį klausimą daugiau kaip 350 žygio dalyvių bandė atsakyti per visą kelionę.

Piligriminis žygis prasidėjo prie Aušros Vartų,

kur visų akys krypo į Gailestingumo Motinos paveikslą. Kiekvienas galėjo tyloje išsakyti savo intencijas, su kuriomis iškeliauja į Trakus, ir prašyti reikalingų malonių, kad per šį piligriminį žygį išminktų atsilipti į Marijos raginimą: „Darykite, ką tik jis jums lieps“ (Jn 2,5), ir dar labiau savo gyvenimą artintų prie Dievo. Visiems susirinkusiems piligrimams iš Aušros Vartų koplyčios sveikinimo žodį tarė Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas ir vyskupas Arūnas Poniškaitis. Arkivyskupas linkėjo jaunesiems piligrimams patirti ne tik keliavimo



nuovargį, bet ir džiaugsmą. Ganytojas priminė, kad šioje kelionėje turime daugiau tikslų – ne tik pasiekti Trakus, bet itin svarbus yra ir maldos kelias. Ragino visus atsilipti į popiežiaus Pranciškaus kvietimą – melstis už taiką Sirijoje ir visame pasaulyje.

Po suteikto palaiminimo visi džiaugsmingai pajudėjo Trakų link. Eidami Vilniaus gatvėmis piligrimai giedojo šlovinimo giesmes, sveikino praeivius ir žadino dar miegančius sostinės gyventojus, tokiu būdu liudydami savo gyvą tikėjimą. Kartu taip pat buvo susipažįstama su piligrimais ir jų parapijomis. O čia tai jau netrūko gražių šūkių ir prasmingų linkėjimų. Dažniausiai buvo linkima džiaugsmingo ėjimo, ką dažnai mums

primena ir popiežius Pranciškus sakydamas, kad tikintis žmogus – tai džiaugsmo ir vilties žmogus. Ir manyčiau, kad žygiuojantiems jaunuoliams tikrai nepritrūko entuziazmo ir to



tikrojo džiaugsmo, kuris gali plaukti tik iš nuoširdžiai tikinčio žmogaus širdies. Neutrūko ir susikaupimo akimirka – tylos ir susimąstymo, kai kiekvienas galėjo prisiminti savo intenciją, su kuria eina pas Dievo Motiną, gal patikrinti sąžinę prieš išpažintį ir, be abejonės, pasikalbėti su Dievu, kuris visada noriai mūsų išklauso ir pataria.

Pirmąkart sustojus poilsio savo įžvalgomis apie tikėjimą pasidalijo kun. Mindaugas Malinauskas SJ. Jis iškėlė esminį šio žygio klausimą – ar tikėjimas yra tik-ėjimas? Kunigas Mindaugas pastebėjo, kad tikintis žmogus, paragavęs tikėjimo, negali nusiraminti – vis vaikšto į įvairius katalikiškus renginius, vedamas troškulio atrasti Dievą. O juk Jėzus yra pasakęs: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas“ (Jn 14, 6). O kur Jėzus veda? Žinoma, kad pas Tėvą. Galų gale kun. Mindaugas priėjo išvadą, kad tikėjimas – tai atrasti Tėvo meilę ir šilumą, tad ragino kreiptis į Dievą kaip į Tėvą. Savo trumpą katechezę apie tikėjimą baigė nuostabiais giesmės žodžiais: „Nebijok, Dievas su tavim, Dievas su tavim, Dievas su tavim...“ Mančiau, kad šitie žodžiai turėtų mus lydėti kasdien ir teikti vilties, kad nesame šiame tikėjimo kelyje vieni.

Žygiuodami meldėmės Dievo Gailestingumo vainikėlių ir litaniją, taip turėdami galimybę dar kartą

pasinerti į neišmatuojamą gailestingumo versmę. Galėjome apsvarstyti Jėzaus žodžius, pasakytus ses. Faustinei: „*Nepaliaudama kalbėk tą vainikėlių, kurio tave išmokiau. [...] Nors būtų labiausiai užkietėjęs nusidėjėlis, jei tik kartą sukalbės šį vainikėlių, patirs malonę iš begalinio mano gailestingumo. Trokštu, kad visas pasaulis pažintų mano gailestingumą*“ (Dienoraštis 687). Ir žinoma, koks žygis gali praeiti be rožinio maldos, kuria šaukdamiės mūsų dangiškosios Motinos Marijos, prašome Jos užtarimo mūsų reikaluose.

Kitąkart sustojus iš klausėme jaunos šeimos – Justės ir Pauliaus – liudijimo apie jų savanorystę Gvatemaloje. Savo pasakojimu jie drąsino jaunas žmones nebijoti savanoriauti, nes Dievas per tai leidžia mums pasisemti tam tikros patirties. Tas praplečia mūsų akiratį ir leidžia pažinti kitą realybę, kultūrą, žmones ir jų poreikius. Iš klausė šio liudijimo, su giesme ir gera nuotaika patraukėme toliau.



Lentvaryje per adoraciją kiekvienas galėjo dar kartą suklupti prieš Jėzų, išpažinti Jam savo meilę ir atiduoti į Jo rankas savo gyvenimą. Per visą piligriminę kelionę buvo klausoma išpažinčių. Kiekvienas galėjo dar kartą pradėti savo gyvenimą iš naujo. Tokiu žingsniu vis labiau stengiamės priartėti prie Dievo ir atgauti Dievo vaikų laisvę ir džiaugsmą. Tikrai nuostabu, kad tiek daug jaunų žmonių pasinaudojo šia galimybe. Vienas Dievas tik tai žino, kiek piligrimų, atlikę išpažintį, atrado naują